

Τμήμα αρχιτεκτονικών μηχανικών πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Ιούλιος 2012

επιβλεπων καθηγητης: κ.Γιωργος Τριανταφυλλιδης
φοιτητρια: Ελινα Χριστου

_Κτίριο πολιτισμού και τεχνών στην ακτογραμμή της Λεμεσού

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στον κ. Γιώργο Τριανταφυλλίδη για την καθοδήγηση και υποστήριξη του κατά την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας

Περιεχόμενα

- _Κυπρος / Λεμεσος
  - _Ιστορικά στοιχεία
  - _Σημεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος στην περιοχή του κέντρου
  - _Πολιτιστικές εκδηλώσεις
- _Ευρύτερη περιοχή
  - _Περιφερειακά έργα
  - _Περιοχή μελέτης
  - _Υφιστάμενη κατάσταση
- _Προταση-Concept
  - _Κτίριολογικό πρόγραμμα
  - _Περιβάλλον χώρος
  - _Κατασκευή
  - _Υλικά
- _Σχέδια

Summary

In recent years the relationship of culture to economic and social development of the urban forest has changed. It has become commonly accepted positive effect of the growing population, the city's image, improving the quality of life and its contribution to employment. Additionally associated with the development and promotion of the tourism product through a broader sense of culture. The concept of culture in contemporary life includes not only the arts but also lifestyle, intake of history, the consciousness of society as well as technology evolves.

The building is designed to organic link the city with the sea and the development of cultural features and entertainment in a building that will be a focal point and attraction for locals and foreign visitors. While enhancing the city's identity is directly related to the liquid element.

. Specifically, the overriding principle is the inclusion of a new proposal in a general arrangement for buildings, public and commercial use through the overshoot phase of the landscape and the play of two sculptures that make up the tumor in this building at public activities. Simultaneously, the proposal is to create public space (square), which can be a generator of urban renewal, while the new building will be a new architectural symbol, apart from the main uses of the theater will be a catalyst in the development of collective multifaceted activities and organization of services for both local residents and for visitors. In conclusion, the new procedure is designed to function as a social and capacitor as a focus of various cultural events. At the same time, aims to foster and promote knowledge of art, music and theater studies, ie combining the practical and scientific methodology ..

Περίληψη

Τα τελευταία χρόνια η σχέση του πολιτισμού με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του αστικού συμπλέγματος έχει διαφοροποιηθεί. Έχει γίνει κοινώς αποδεκτή η θετική επίδραση του στην καλλιέργεια του πληθυσμού, στην εικόνα της πόλης, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής καθώς και η συνεισφορά του στον τομέα της απασχόλησης. Επιπρόσθετα συνδέεται με την ανάπτυξη και τη προβολή του τουριστικού προϊόντος μέσα από μια ευρύτερη έννοια του πολιτισμού. Η έννοια του πολιτισμού στη σύγχρονη πραγματικότητα περιλαμβάνει όχι μόνο τις καλές τέχνες αλλά αφορά επίσης τον τρόπο ζωής, την πρόσληψη της ιστορίας, την αυτοσυνειδησία της κοινωνίας καθώς επίσης και την εξέλιξη της τεχνολογίας.

Το κτίριο έχει ως στόχο την οργανική σύνδεση της πόλης με τη θάλασσα και την ανάπτυξη λειτουργιών πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα σε ένα κτίριο που θα αποτελεί σημείο αναφοράς και πόλο έλξης για τους ντόπιους και τους ξένους επισκέπτες. Ενώ παράλληλα θα ενισχύσει την ταυτότητα της πόλης σχετίζεται άμεσα με το υγρό στοιχείο.

Συγκεκριμένα, πρωταρχική αρχή είναι η ένταξη της πρότασης σε ένα νέο σχέδιο γενικής διάταξης για κτίρια δημόσιας και εμπορικής χρήσης, μέσα από την σταδιακή υπερύψωση του τοπίου και το παιχνίδι των δύο γλυπτών όγκων που απαρτίζουν το κτίριο σε αυτόν τον τόπο δημόσιων δραστηριοτήτων. Ταυτόχρονα, σκοπός της πρότασης είναι η δημιουργία δημόσιου χώρου (πλατεία), που θα μπορέσει να αποτελέσει γεννήτρια της αστικής ανανέωσης, ενώ το νέο οικοδόμημα θα αποτελέσει ένα νέο αρχιτεκτονικό σύμβολο, που πέρα από τις κύριες χρήσεις του θεάτρου, θα αποτελέσει καταλύτη στην ανάπτυξη συλλογικών δραστηριοτήτων και φορέα πολύπλευρων υπηρεσιών τόσο για τους κατοίκους της περιοχής όσο και για τους επισκέπτες. Συμπερασματικά, η νέα επέμβαση έχει ως στόχο να λειτουργήσει ως κοινωνικός πυκνωτής και ως εστία ποικίλων πολιτιστικών δρώμενων. Παράλληλα, έχει στόχο να καλλιεργήσει και να προάγει τη γνώση της τέχνης, της μουσικής και της θεατρολογίας, συνδυάζοντας δηλαδή την πρακτική και την επιστημονική μεθοδολογία..

Περιοχή Μελετης

Η περιοχή μελέτης τοποθετείται στο παραλιακό μέτωπο της Λεμεσού (ακτογραμμή) και χωροθετείται από την παραλιακή λεωφόρο 28ης Οκτωβρίου, από την Ακτή Ολυμπίων και την Επίχωση. Η παρέμβαση αναδύεται σε μια ευρύτερη περιοχή που θεωρείται κέντρο πολιτισμού για την πόλη αφού πολλά από τα παλαιά κτίρια του κέντρου αναπαλαιώθηκαν και έχουν πλέον πολιτιστική χρήση όπως θέατρα, μουσεία, πινακοθήκη, δημόσια βιβλιοθήκη, γκαλερί και άλλα.

Συγκεκριμένα η περιοχή μελέτης περιβάλλεται από τον δημόσιο κήπο ο οποίος βρίσκεται στο απέναντι μέτωπο της παραλιακής λεωφόρου και από το νέο κτίριο του ΓΣΟ το οποίο επίσης έχει πολιτιστική χρήση. Τόσο η Ακτή Ολυμπίων όσο και η Επίχωση που πλαισιώνουν την περιοχή παρέμβασης αποτελούν περιοχές μελέτης του νέου αναπτυξιακού σχεδίου πόλης και έχουν ήδη προταθεί οι αναπλάσεις τους. Το γεγονός αυτό καθιστά το χώρο μεταξύ των δύο περιοχών 'κενό' στην ακτογραμμή της πόλης, τόσο σε χωρικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο.

Υφιστάμενη Κατάσταση

Σήμερα η κατάσταση στην περιοχή παραμένει αδρανής. Οι αρχιτεκτονικές μελέτες της ακτής Ολυμπίων και της Επίχωσης έχουν οριστικοποιηθεί αλλά οι αναπλάσεις στη συγκεκριμένη περιοχή δεν έχουν ακόμα υλοποιηθεί.

Πρόταση

Η γενική στρατηγική ανασυγκρότησης αναβάθμισης και βιώσιμης ανάπτυξης του κέντρου της Λεμεσού σε ένα ενιαίο πολυσύνθετο χώρο που αποτελείται από λειτουργικά επιμέρους περιοχές, συνιστά το πρωταρχικό κέντρο εμπορίου και παροχής υπηρεσιών και διατηρεί το δικό του συμβολικό χαρακτήρα. Η ποιοτική ενδυνάμωση και εξιδείκευση των προσφερόμενων εμπορικών και άλλων διευκολύνσεων και η εισαγωγή δραστηριοτήτων πολιτιστικών, ψυχαγωγικών που θα προσελκύουν το ενδιαφέρον και θα επιτρέπουν τη λειτουργία της περιοχής ως δημιουργικού χώρου. Ανάμεσα στα προβλήματα που αντιμετωπίζονται στο αστικό συγκρότημα είναι η ανάγκη ενίσχυσης και αύξησης των πολιτιστικών υποδομών που θα συμβάλουν στην καλλιέργεια του πληθυσμού, την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και θα υποστηρίξουν τη σύζευξη πολιτισμού και τουρισμού ως σημαντικών οικονομικών δραστηριοτήτων.

Επιλογή Κτιρίου

Η χωροθέτηση πολιτιστικών υποδομών στην περιοχή θα συμβάλει στην ενίσχυση της ταυτότητας της περιοχής. Μέσα στο πνεύμα των σύγχρονων διεθνών εξελίξεων και της παγκοσμιοποίησης είναι επιβεβλημένο ο πολιτισμός να πάρει μια άλλη ουσιαστικότερη θέση στον ευρύτερο δημόσιο χώρο. Οι βασικές αρχές του οράματος για τον πολιτισμό συνοψίζονται στην ενίσχυση της δημιουργικότητας, στην παροχή ίσων ευκαιριών πρόσβασης και συμμετοχής στα πολιτιστικά αγαθά, στην ενίσχυση της διαπολιτισμικότητας και την προβολή αλλά και στην διατήρηση της ιδιαίτερης πολιτισμικής μας ταυτότητας.

Το κέντρο πολιτισμού και τεχνών έχει τη δυνατότητα να προσφέρει χώρους στους οποίους θα παρουσιάζονται πολιτιστικά δρώμενα που απαιτούν υψηλών προδιαγραφών χώρους θεάτρου και υποδομών τέχνης. Παράλληλα θα προσελκύονται ομάδες ατόμων που θα συμμετέχουν σε διάφορα εργαστήρια πολιτισμού και τέχνης.

Στοχοι

Το κτίριο έχει ως στόχο την οργανική σύνδεση της πόλης με τη θάλασσα και την ανάπτυξη λειτουργιών πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα σε ένα κτίριο που θα αποτελεί σημείο αναφοράς και πόλο έλξης για τους ντόπιους και τους ξένους επισκέπτες. Ενώ παράλληλα θα ενισχύσει την ταυτότητα της πόλης σχετίζεται άμεσα με το υγρό στοιχείο.

. Συγκεκριμένα, πρωταρχική αρχή είναι η ένταξη της πρότασης σε ένα νέο σχέδιο γενικής διάταξης για κτίρια δημόσιας και εμπορικής χρήσης, μέσα από την σταδιακή υπερύψωση του τοπίου και το παιχνίδι των δύο γλυπτών όγκων που απαρτίζουν το κτίριο σε αυτόν τον τόπο δημόσιων δραστηριοτήτων. Ταυτόχρονα, σκοπός της πρότασης είναι η δημιουργία δημόσιου χώρου (πλατεία), που θα μπορέσει να αποτελέσει γεννήτρια της αστικής ανανέωσης, ενώ το νέο οικοδόμημα θα αποτελέσει ένα νέο αρχιτεκτονικό σύμβολο, που πέρα από τις κύριες χρήσεις του θεάτρου, θα αποτελέσει καταλύτη στην ανάπτυξη συλλογικών δραστηριοτήτων και φορέα πολύπλευρων υπηρεσιών τόσο για τους κατοίκους της περιοχής όσο και για τους επισκέπτες. Συμπερασματικά, η νέα επέμβαση έχει ως στόχο να λειτουργήσει ως κοινωνικός πυκνωτής και ως εστία ποικίλων πολιτιστικών δρώμενων. Παράλληλα, έχει στόχο να καλλιεργήσει και να προάγει τη γνώση της τέχνης, της μουσικής και της θεατρολογίας, συνδυάζοντας δηλαδή την πρακτική και την επιστημονική μεθοδολογία..

Συνθετικές Αρχές

Το κτίριο απαρτίζεται από δύο όγκους οι οποίοι καλούνται να συνυπάρξουν φιλοξενώντας διαφορετικούς χώρους πολιτιστικών δραστηριοτήτων, Η λειτουργία του κτιρίου έχει ένα διττό ρόλο, του χώρου εκπαίδευσης και του χώρου έκθεσης και προβολής του αποτελέσματος, φέρνοντας τον θεατή πιο κοντά στην πιο ζωντανή πλευρά της σύγχρονης τέχνης, του θεάτρου, της μουσικής, της καλλιτεχνικής δημιουργίας σε γενικό επίπεδο.

Στην επεξεργασία του χώρου, η κίνηση, ως αρχιτεκτονικό μοτίβο, έδωσε την δυνατότητα σύνθεσης ενός χώρου ευμετάβλητου, κινούμενου με διαφορετικές ποιότητες, εύπλαστου έτσι ώστε να δράσουν μέσα οι χρήστες του διαμορφώνοντας και συμπληρώνοντας τον χώρο.Ο χώρος, ρευστός και πολύπλοκος, αποκαλύπτεται στον επισκέπτη σταδιακά.

Ιδέα_Concept

Η κλασσική αρχιτεκτονική θεωρία υποστηρίζει ότι η αρχιτεκτονική μπορεί να είναι μόνο ανά-παράσταση της φύσης στις ποικίλες εκδοχές της. Η άποψη αυτή υποστηρίχθηκε και εφαρμόστηκε από τον Βιτρούβιο μέχρι και τους πιο σύγχρονους θεωρητικούς και αρχιτέκτονες καθιστώντας πλέον σαφές ότι οι μορφές προέρχονται από τις μορφές, όχι από τις προθέσεις ή τις λέξεις, και ότι η φύση είναι αυτή που μπορεί να παρέχει πρότυπα και πηγές έμπνευσης. Η φύση εισέρχεται στην αρχιτεκτονική εισέρχεται ως σύμβολο, διακοσμητικό στοιχείο, υλικό κατασκευής, κανόνας, ακόμα και ως ψευδαίσθηση.

Σκοπός της σύνθεσης είναι να αναδείξει την άρρηκτη σχέση της αρχιτεκτονικής με τη φύση και να βοηθήσει το κτίριο να ενταχθεί στο περιβάλλον του έτσι ώστε να αποτελεί ένα ενιαίο και ολοκληρωμένο σύνολο. Κεντρική ιδέα της σύνθεσης αποτελεί η μίμηση των βράχων-ογκόλιθων οι οποίοι αποτελούν βασικό στοιχείο της θάλασσας. Η συγκεκριμένη ιδέα αποβλεπει στην αρμονική οπτική συνύπαρξη του κτιρίου με τον περιβάλλοντα χώρο του.

Περιβάλλον Χώρος

Η επέμβαση διαμορφώνει το παραλιακό μέτωπο της Λεμεσού με τέτοιο τρόπο ώστε να υπάρξει σταδιακή μετάβαση από το κτισμένο του αστικού ιστού στο α-κτιστό του νερού.. Η επέκταση του ελεύθερου χώρου προς την θάλασσα δημιουργεί με τις ζώνες υλικών και φυτεύσεων μια χαλαρή διαβάθμιση από το κατακόρυφο των κτιρίων στο εντελώς επίπεδο σβήσιμο στην παραλία. Η δημιουργία ενός τεχνητού τοπίου μπροστά στο αστικό μέτωπο της πόλης ίσως ενισχύει ως ένα βαθμό και την έννοια της αντιπαράθεσης του τεχνητού με το φυσικό περιβάλλον. Η διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου των δύο ογκόλιθων δίνει την εντύπωση μιας οργανικά διαμορφωμένης οντότητας.

Κατασκευή

Η σύγχρονη αρχιτεκτονική είναι γεμάτη προκλήσεις καθώς οι κατασκευαστικές δυνατότητες εμπλουτίζουν τις ιδέες και μπορούν να οδηγήσουν σε ένα πρωτότυπο σχεδιασμό, ενώ ταυτόχρονα οι αρχιτεκτονικές μορφές μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσα από μια νέα κατασκευαστική τεχνική. Η γνώση των δυνατοτήτων των υλικών αποτελεί ισχυρό εργαλείο σχεδιασμού. Η ολοκλήρωση μιας σύνθεσης ανεξάρτητα από τη μορφή και την λειτουργία της αφορά και πρακτικά ζητήματα εφαρμογής και κατασκευής.

Η χρήση του μετάλλου σαν φορέα και υλικό επικάλυψης της καμπυλόμορφης αρχιτεκτονικής έχει πολλά πλεονεκτήματα. Ένα από τα βασικότερα είναι ότι με την βοήθεια της τεχνολογίας υπάρχει ευκολία στους υπολογισμούς, την παραγωγή και την συναρμολόγηση. Το υλικό θα πρέπει να διαθέτει κατάλληλα χαρακτηριστικά ώστε να είναι δυνατή η μορφοποίηση του και να παράγεται με κατάλληλες μεθόδους ώστε να εξασφαλίζεται η ακρίβεια στον προσδιορισμό της μορφής του. Οι αυστηρά ελεγχόμενες συνθήκες παραγωγής των δομικών μετάλλων εξασφαλίζουν την απαραίτητη ακρίβεια στις διαστάσεις των παραγόμενων στοιχείων ώστε να εξασφαλίζεται η ακριβής συναρμολόγηση της κατασκευής. Στην περίπτωση της πρότασης ο κύριος φέρων οργανισμός είναι κατασκευασμένος από χάλυβα και είναι καθ'ολοκληρία ασύμμετρος και, παρότι πολύπλοκος, συνιστά ένα καινοτόμο συνδυασμό αρχαίων μεθόδων και νέων τεχνολογιών.

Υλικά

Όσον αφορά τα υλικά, πρόθεση είναι να προσδοθεί στο κτίριο μια γλυπτική ποιότητα και υπόσταση η οποία να είναι συμβατή με τον χαρακτήρα του τόπου που το φιλοξενεί.

Ο εξωτερικός χώρος είναι επενδεδυμένος με τριγωνικές διατομές τιτανιούχου ψευδάργυρου που αντιστοιχούν στον φέροντα οργανισμό.

Οι τριγωνικές διατομές γυαλιού οι οποίες προκύπτουν στα ανοίγματα του κτιρίου υπογραμμίζουν την κρυστάλλινη φύση της πρότασης και αφήνουν άπλετο φώς να εισέλθει στο εσωτερικό.

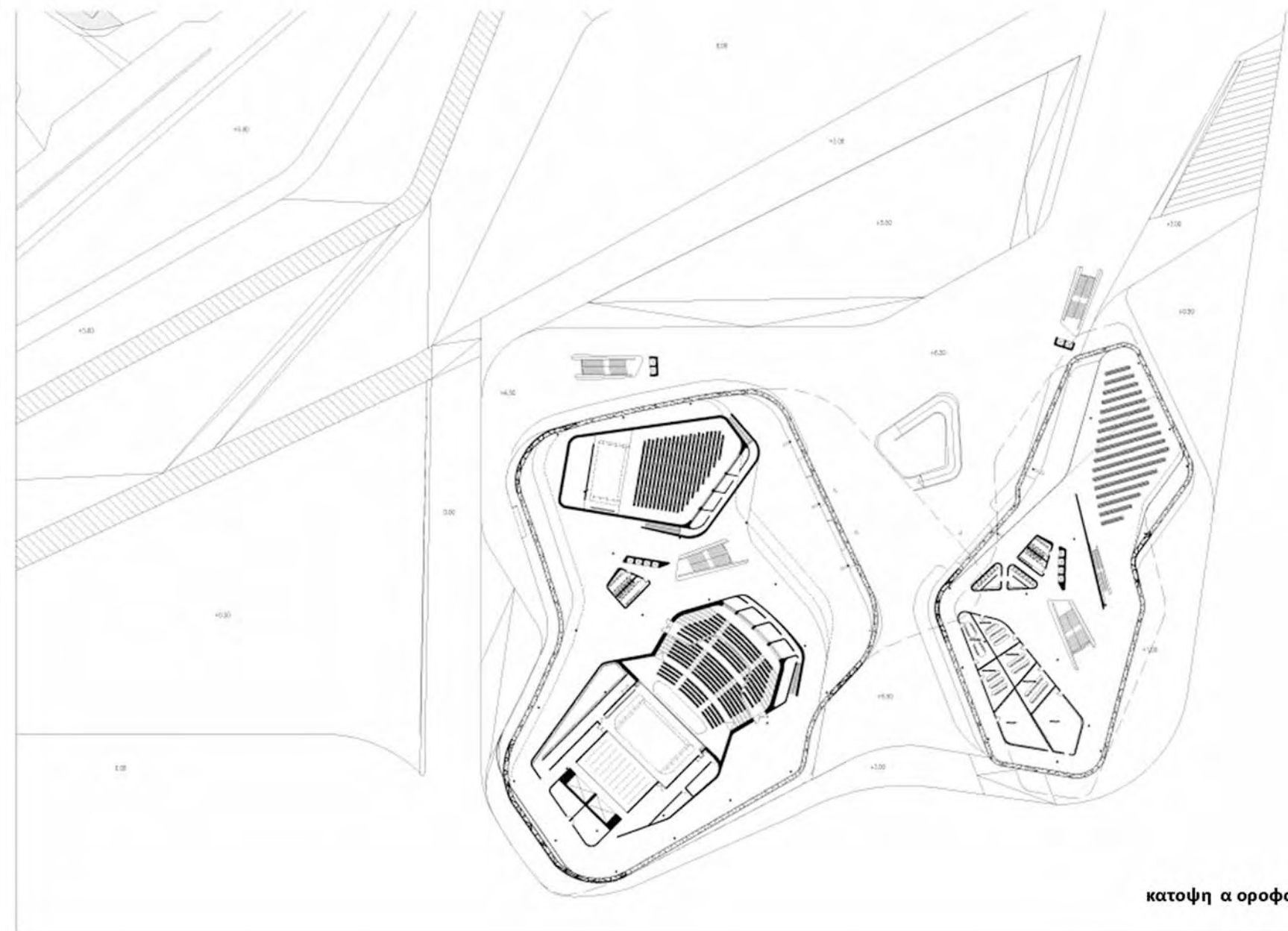

κατοψη υπογειου

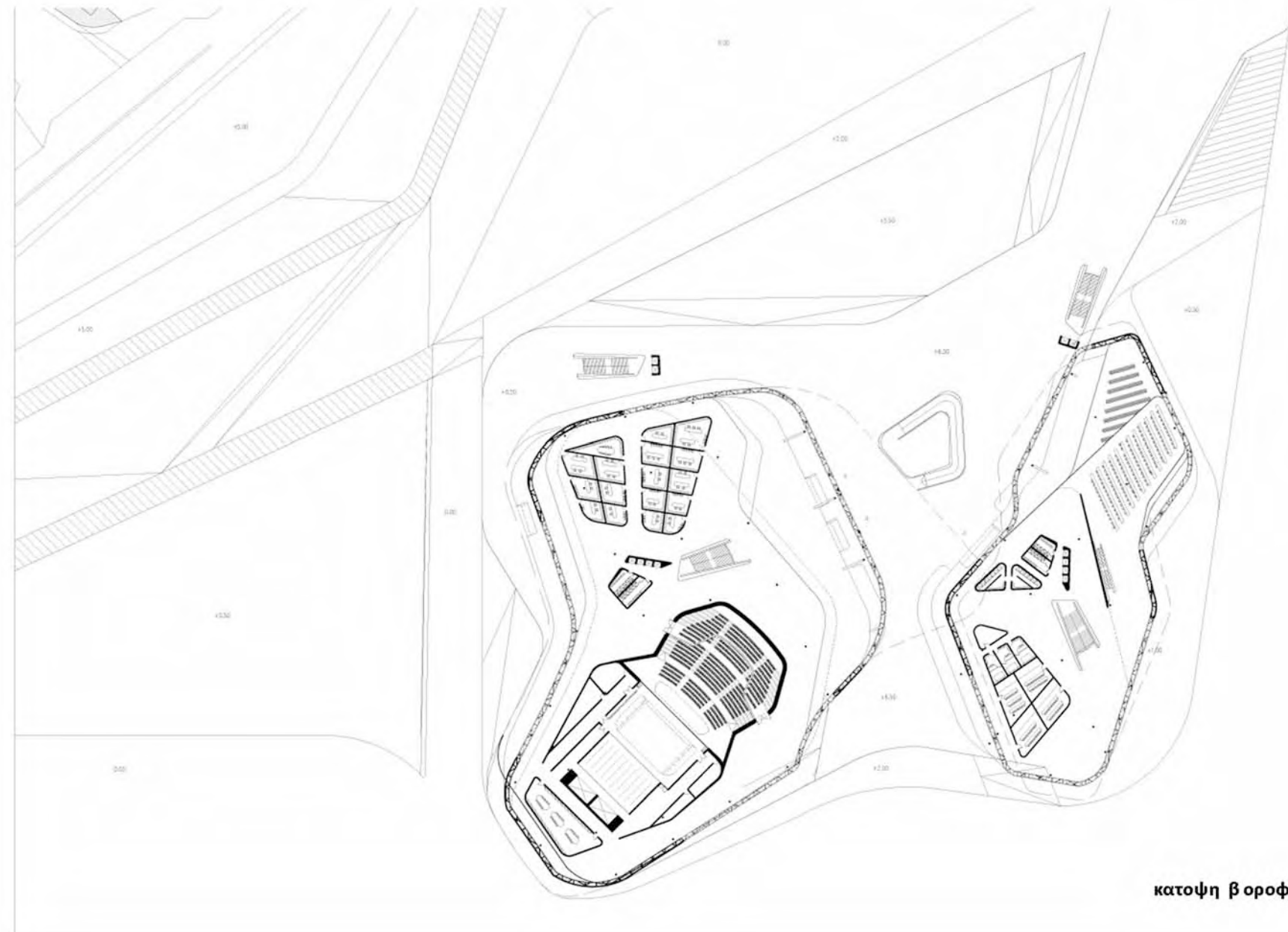

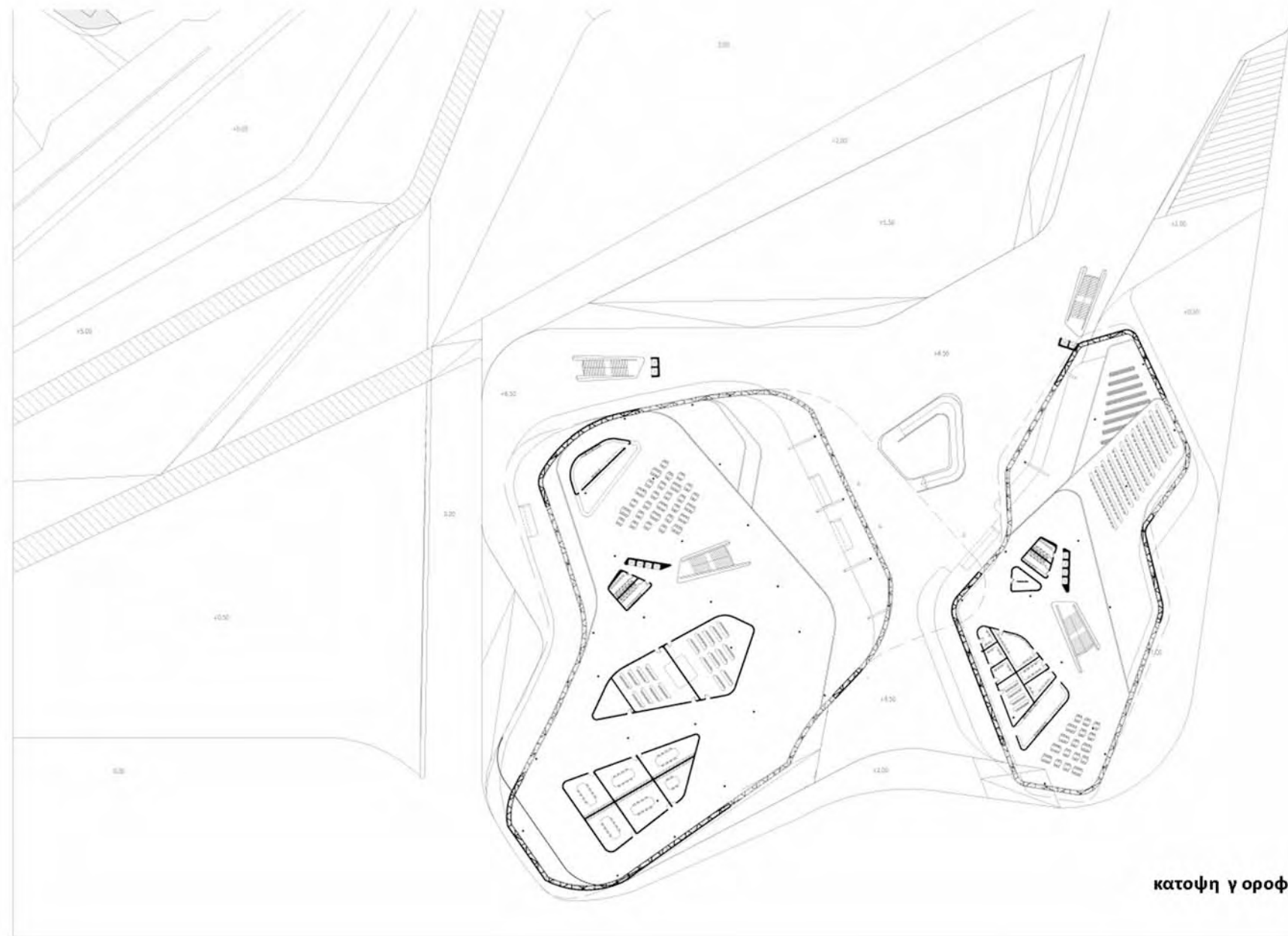
κατοψη ισογειου

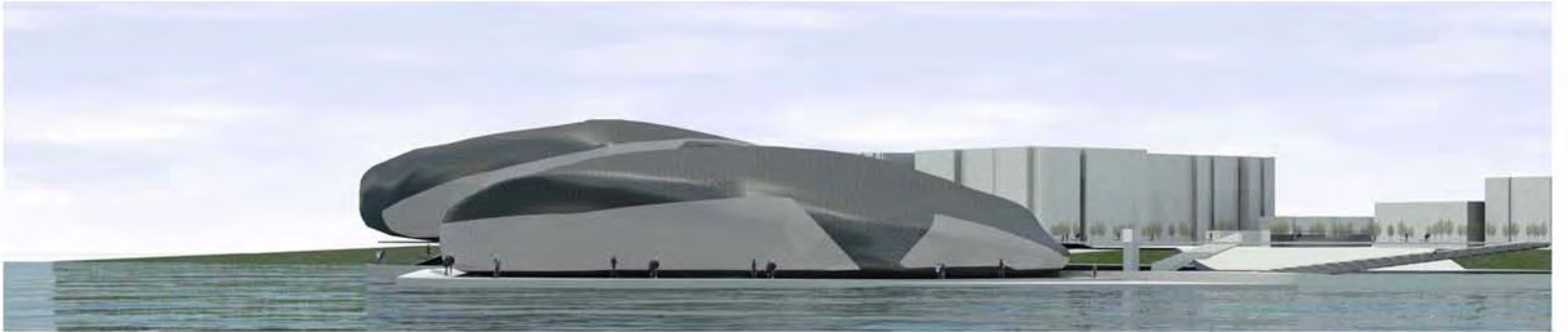
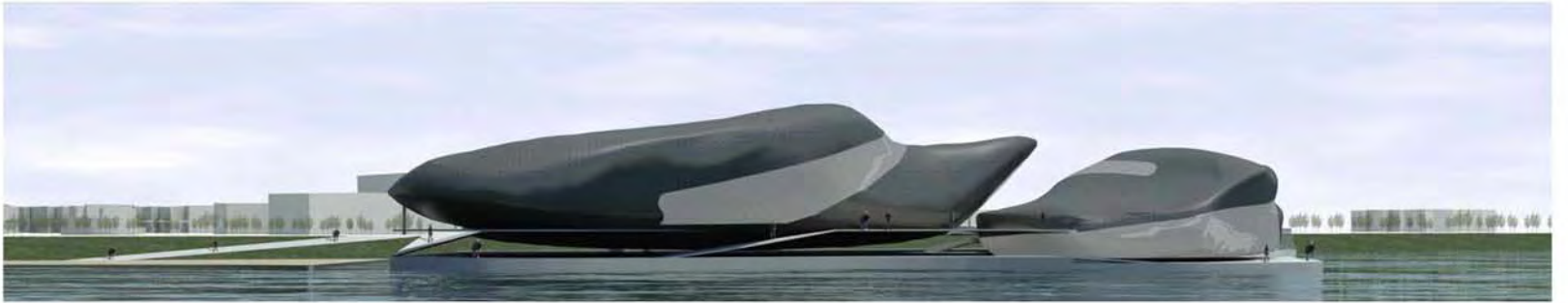
κατοψη α οροφου

κατοψη βοροφου

κατοψη γ οροφου

οψεις